

T Á J É K Ö Z T A T Ó

AZ ERDEI ISKOLÁZRÓL

„Az erdei iskola sajátos, a környezet adottságaira építő nevelés- és tanulószervezési egység. A szorgalmi időben megvalósuló, egybefüggően többnapos, a szervező oktatási intézmény székhelyétől különböző helyszínű tanulószervezési mód, amely során a tanulás a tanulók aktív, cselekvő, kölcsönösségen alapuló együttműködésére épül. A tanítás tartalmilag és tantervileg egyaránt szorosan és szervesen kapcsolódik a választott helyszín természeti, ember által létesített és szociokulturális környezetéhez. Kiemelkedő nevelési feladata a környezettel harmonikus, egészséges életvezetési képességek fejlesztése és a közösségi tevékenységekhez kötődő szocializáció.”

A 2001. márciusi Erdei Iskola Műhelysorozaton és Konferencián elfogadott, az Erdei Iskola Programban hivatalosan használatos definíció

MAGYARÁZAT A TENGERIMALACRÓL

„A tengerimalac igen kedves kis élőlény. Aki ismeri, pontosan tudja, hogy nem a tengerekben él. Nem is malac, hanem rágcsáló. Mégis ez a neve. Ilyen furcsa kifejezés az erdei iskola is. Nem feltétlenül erdőben szerveződik, hiszen vízparton, füves élőhelyen, sőt települési környezetben is lehet erdei iskolázni. Nem is igazi iskola, mivel a hagyományos tanórai tanulás formáit és kereteit tudatosan átlépni törekszik. Az erdei iskola egyszerre három fogalmat is jelöl: egy sajátos tanulószervezési módot, annak megvalósítását biztosító szolgáltatást, valamint a tanulócsoporthoz befogadó helyszínt, objektumot.”
(Lehoczky János)

MIKROKOZMOSZ

A gyerekek az erdei iskolai programok során egy adott környezet természeti, társadalmi és kulturális ismereteire alapozva, „tapasztalva” tanulhatnak. Az erdei iskolában a tanítás-tanulás folyamata tehát a hagyományos iskolai ismeretközvetítéstől alapvetően eltérő közegben történik. A tanteremhez kötött, tantárgyakra szabdaltnak kell egy hely, ahol a világ egységes egészé áll össze a gyerekek számára. Ahol megérinthetik a természet nagyszerűségét, rácsodálkozhatnak az élet bonyolultságára, ahol közel kerülhetnek a növényekhez, állatokhoz. Megismerhetik a környék történetét, felfedezhetik nyelvi, kulturális érdekességeit, a hagyományos mesterségeket. Találkozhatnak olyan emberekkel, akik jó gazdái a rájuk bízott területnek, jószágoknak; akik életükkel, viselkedésükkel példát mutatnak. Kell egy hely, ahol tudatosan bennünk, hogy rajtunk is múlik, milyen környezetben élünk.

TANKÖNYV HELYETT TÁVCSŐ

Az erdei iskolázás alapvető célja ugyanúgy a tanulás, mint a hagyományos tantermi oktatásé. Az erdei iskolázás az iskola pedagógiai programjának integráns része, a helyi tanterv céljainak megvalósítását szolgálja a szorgalmi időben. Ám az erdei iskolában a tanulás-tanítás módja, tárgya és eszközei eltérnek a tanteremben megszokottaktól. A tanulás tárgya az ember és környezete kapcsolatának, s e kapcsolat összefüggéseinek megismerésére és megértésére épül. Az ismeretek átadása a gyerekek kíváncsiságára, érdeklődésére alapoz. Míg a hétköznapiok során a tananyag elsajátítása jellemzően tankönyvhöz, taneszközhöz kapcsolódik; az erdei iskola a közvetlen, természetes megismerés folyamatát és eszközeit kínálja. A megtanult tananyagnál fontosabb, a tanulás

folyamatában, mint élményhelyzetben való konstruktív részvétel. Az erdei iskolai program színteret nyújt a szociális tanuláshoz, segíti a személyiség- és közösségfejlesztést. Az ismeretszerzés folyamata főként együttműködő tanulási technikákra, a projekt-módszer alkalmazására épül. Az erdei iskola helyszíne egyszerre értelmezhető valóságos és szimbolikus környezetként, kedvezve a drámapedagógiai eszközök használatának. Az erdei iskolában a tanulás és a szabadidő nem válik el élesen egymástól.

JÁTÉK ÉS TANULÁS

A jó erdei iskola program úgy tanít, hogy – miközben a gyerekek felszabadulnak a megszokottá vált napi terhelés alól – szinte észre sem veszik, mennyi tudással gyarapodnak. Ismereteik bővülése mellett fejlődik együttműködési, kommunikációs, probléma-felismerési és megoldási képességük. Fejlődik önismeretük, nő önállóságuk és felelősségérzetük. Megtapasztalhatják a felfedezés és az alkotás örömeit. Örök barátságot köthetnek a természettel, amely látni, szeretni, érteni, dönteni és cselekedni tanítja őket.

HAZAVIHETŐ ÉRTÉKEK

Az erdei iskolázás élménye nem csak a gyerekeké, eredményei az egész iskolai közösségre kihatnak. A gyerekek megnyílnak, ezáltal jobban, más oldalukról is megismerhetők lesznek. A pedagógusok kötetlenebb körülmények között taníthatnak, és ők is új módszertani fogásokat sajátíthatnak el, élhetnek a kreatívabb oktatásszervezési módszerekkel. Az erdei iskolából hazakerülnek azok az értékek és tapasztalatok, amelyekre szert tettek diákok és tanárok egyaránt. Amennyiben az iskolai közösség ezeket az élményeket meg tudja osztani egymással, valamint be tudja építeni az iskola programjába, módszertani eszköztárába, akkor hagyomány teremtődhet, amelyre új kezdeményezések épülhetnek a jövőben. Javulhat a munkahelyi légkör, illetve jó irányba befolyásolhatja az iskola-fenntartó és a szülők véleményét az iskoláról.

ERDEI ISKOLÁBA MEGYÜNK

HÁROM LEHETŐSÉG

- Az iskola önállóan megtervezheti, szervezheti és lebonyolíthatja a teljes erdei iskola programot diákjai számára. Ebben az esetben csak a szállást és étkezést kell igénybe venni külső szolgáltatótól; sőt vannak iskolák, melyek saját – vagy a fenntartóik révén – szálláshellyel is rendelkeznek erre a célra.
- Lehetséges teljes egészében külső szolgáltatótól kérni a pedagógiai elképzeléseknek megfelelő programot (többnyire szállással és étkezéssel együtt).
- Arra is van mód, hogy az első két lehetőséget ötvözve, az iskola a program egy részét külső szolgáltatótól rendelje meg, más részét pedig maga biztosítsa a gyerekeknek.

Az erdei iskola program önálló megtervezésekor és levezetésekor csapatmunkára, gondos előkészületekre, jó ötletekre és némi tapasztalatra van szükség. Kétségtől az önálló szervezés jár a legtöbb munkával. Ám a gyakorlott, erdei iskolában jártas pedagógusok szerint ez a leghatékonyabb módszer, mert így lehet leginkább a gyerekek életkorának és tudásának megfelelő, a csoport dinamikájához illeszkedő programot szervezni.

Kellő tapasztalat nélkül azonban mindenképpen tanácsos erdei iskola szolgáltatóhoz fordulni. Az erdei iskola szolgáltatók között találunk nemzeti park igazgatóságokat, erdészeteket, civil szervezeteket, oktatási intézményeket, települési önkormányzatokat és vállalkozókat. A kiválasztott helyszín sajátosságait és az általa kínált lehetőségeket a helyben dolgozók, élők ismerik leginkább. Az erdei iskola program során elsajátítandó tantárgyi követelményeket és a gyerekcsoport igényeit, a közösségfejlesztés lehetőségeit viszont az osztállyal érkező pedagógusok ismerik jobban. Így valószínűleg az tekinthető optimálisnak, ha az iskola megfelelő minőségű szakmai programot nyújtó külső szolgáltatóhoz viszi a gyerekeket, de a programot pedagógus és szolgáltató – minden esetben – közösen állítják össze az adott gyerekcsoport adottságait figyelembe véve.

Akár önállóan, akár egy szolgáltató szakmai segítségével készülünk erdei iskolába, a következő vezérfonal segítségével szolgálhat a felkészüléshez.

HOGYAN KÉSZÜLJÜNK?

Gondoljuk át!

- Milyen ismereteket akarunk elsajátíttatni, milyen úton?
- Milyen képességeket szeretnénk fejleszteni?
- Milyen magatartásmintákat szeretnénk közvetíteni?
- Mit szeretnénk a csoportban fejleszteni?

Nyerjük meg a feladathoz

- a vezetőket, a kollégákat, a szülőket és további segítőköt, támogatókat!

Keressünk helyszínt/szolgáltatót!

- Mi felel meg legjobban a terveinknek (programra is, vagy „csak” terepre, szállásra van szükségünk)?
- Ismerjük meg a kiválasztott szolgáltatót! Kérjük referenciát!

Döntsünk a gyerekekkel, szülőkkel, kollégákkal közösen!

Készítsünk költségvetést és keressünk forrásokat!

(iskola költségvetése, önkormányzati támogatás, természetbeni hozzájárulások /olcsóbb busz, kedvezményes szállás, kölcsön tábori felszerelés/, pályázati lehetőségek, szülők anyagi lehetőségei)

Készüljünk fel közösen!

- Készítsünk írott tervet az alapelvekről, a programról, a módszerekről, az előkészítésről és az értékelésről!
- Beszéljük meg a kollégákkal, a gyerekekkel, a szülőkkel!
- Szerezzük be a szükséges eszközöket, felszereléseket!

A helyszínen...

- Valósítsuk meg a tervezett programot (fontos a szakszerűség, érzékenység, rugalmasság)!
- Vegyük figyelembe, hogy a pedagógus kötelessége a rábízott tanulók nevelése, tanítása; különösen testi épségük megóvása, erkölcsi védelmük, személyiségük fejlődéséről való gondoskodás és az ismeretek tárgyilagos közvetítése!
- Dolgozzuk fel, értékeljük a gyerekekkel a napi és az egész heti munkát!
- Jelezzük vissza a szolgáltatóknak, mennyire voltunk elégedettek, és milyen változtatásokat javasolunk a következőkben!

Utómunkálatok

- Értékeljük, dolgozzuk fel a tanultakat, tapasztaltakat a különböző órákon, különböző módon! Építsünk az élményekre egész évben! Kérdezzük meg a gyerekeket, mit szervezzünk legközelebb másként!
- Tájékoztassuk a szülőket, kollégákat, tartsunk közös élménybeszámolót!
- Írjunk beszámolót, tájékoztatót, köszönőlevelet a támogatóknak, vezetőknak!
- Rögzítsük a tapasztalatokat, ami alapján javítsuk a következő tervet!

MIELŐTT ELINDULUNK...

... fontoljuk meg **Lehoczy János** gondolatait!

Az erdei iskola megszervezése úgy tűnhet, hogy egy nevelőtestület pedagógiai célja. Holott ez a tanulószervezési forma nem cél önmagában, hanem eszköz. Akkor érdemes tehát megszervezni – általában nem kevés fáradsággal és ráfordítással –, ha a pedagógiai célok eléréséhez ez bizonyul a legcélravezetőbbnek.

Szem előtt kell tartanunk azt, hogy a helyszínen az időnk nem sok, jóllehet meglehetősen koncentrált tanulási helyzeteket teremthetünk. Ha a program ötnapos, mint az esetek nagy részében, akkor három jól kihasználható tanítási nappal számolhatunk, hiszen az első és utolsó nap inkább hangulatteremtő, közösségépítő, motiváló és értékelő feladatokkal telik el. Többre megyünk egy-két hangsúlyos cél valódi elérésével, mint számos elképzelés látszatteljesítésével.

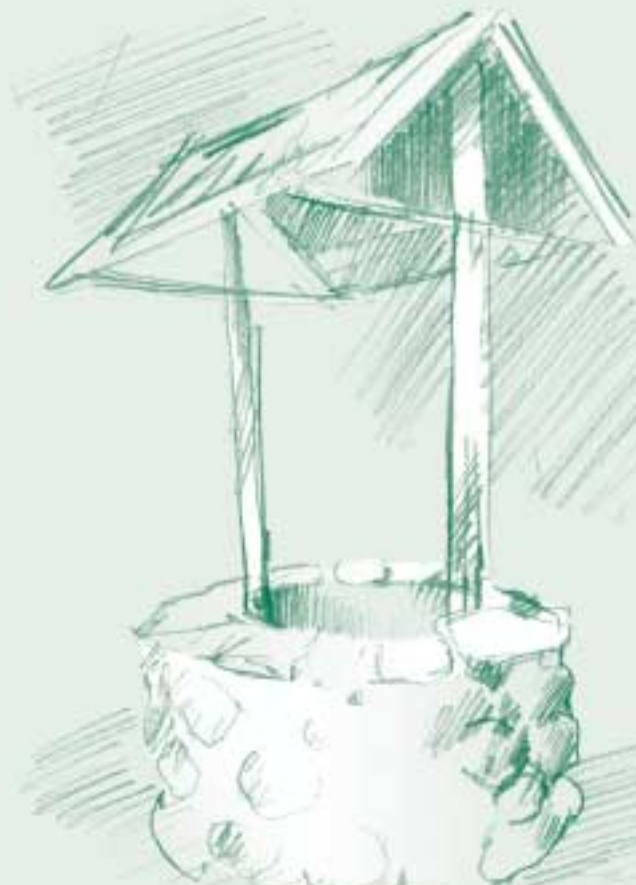
Gyakori félreértés, hogy az erdei iskola helyszíne által kínált ismeretek teljes körét tananyagként gondoljuk. Vigyázzunk! Ahhoz, hogy egy ismeretből tananyag váljék, nem csak az kell, hogy azt mi pedagógusok – esetleg helyi szakember segítőkkel – meg akarjuk tanítani. Az is szükséges, hogy azt az adott életkorú tanulók akarják és képesek is legyenek elsajátítani. A hagyományos tanórákon a figyelem másként összpontosul a tananyagra, mint terepen. Az erdei iskola programja során általában kevesebb tényszerű ismeretet lehet megtanítani, mint a tanórákon, de sokkal több lehetőség adódik magukra az önálló és csoportos felfedező, megismerő tevékenységekre, a meglévő ismeretek alkalmazására, bővítésére, az egymástól való tanulásra! Hasonlattal élve: olyan ez, mint a karácsonyfa díszítése. Hiába van sok díszünk, ha kicsi a fa. A fa az alapismereteket, az előzőleg megkonstruált tudást jelképezi, a díszítés pedig az erdei iskolai program tanulási helyzeteit.

Az erdei iskola szolgáltató a helyszínre vonatkozóan, lehetőségei függvényében összeállítja programtervét. Tekintsük ezt étlappnak. Nem ehetjük végig a levestől a desszertig az egészet, mert ez elveheti a kedvünket az egész programtól. Ugyanígy a programkínálat sem azért van, hogy annak mindegyik elemén „végighajtsuk” tanítványainkat. Az iskolában nemritkán megzavarja a tanítást az a kényszerű körülmény, hogy az ismereteket nem a kíváncsiság felébredésétől a tanulási késztetés ellankadásáig van módunk átadni, hanem becsöngetéstől kicsöngetésig. Nem jó, ha ilyen látszólagos kicsöngetésekkel túlságosan feltagoljuk a tanítást az erdei iskolában. „Sajnálom gyerekek, bármennyire is szeretnétek még vizsgálgatni, le kell tennetek a mikroszkópokat, mert vár ránk a kosárfonás!” Ugye milyen sután hangzik?

A cselekvő, tanulóközpontú tanítás szándéka előtérbe helyezi a nagyobb önállóságra építő, csoportos munkát kívánó módszereket. Alkalmazásukhoz természetesen el kell azokat előzetesen sajátítaniuk. Hiába adunk ki érdekes feladatokat, ha a tanulók tanácstalanul állnak, fogalmuk sincs, hogyan fogjanak hozzá, vagy éppen heves vitát kezdenek arról, hogy ki legyen a csoport vezetője. A csoportalakító, csoportkohéziót javító játékok, gyakorlatok ezért is fontosak. Ezt megelőzendő – a tervezési folyamat során – még a hagyományos iskolai keretek között felkészülhetünk a problémák kivédésére.

Ne feledkezzünk meg még egy tennivalónkról! Az erdei iskola a tanulási kudarcral, magatartási, beilleszkedési problémával küzdő tanulók speciális fejlesztésére is kiválóan használható. Gondoljuk végig, mit tehetünk az ő érdekükben. Van-e „terápiánk” a problémáikra?

A pedagógusoktól az erdei iskola nevelési, tanítási helyzeteinek megtervezése függ. Hiába kínál a szolgáltató gazdag és sokrétű programot; a tanulóközösséget – s azokat a pedagógiai célokat, amelyek érdekében terepre mennek a tanulók – nevelőik, tanáraik ismerik. Miként az írásvetítő forgalmazójának sem dolga, hogy tanórát tartson annak felhasználásáról, úgy a programszolgáltatónak is csak annyi a felelőssége, hogy a pedagógus elképzelései szerint biztosítsa a megrendelt tevékenységet, felszereléseket, eszközöket, szakembereket. A nevelés és tanítás – e sajátos módon is – a pedagógus feladata, sőt törvény által előírt kötelessége.

INFORMÁCIÓFORRÁSOK

ERDEI KIKÖTŐ A VILÁGHÁLÓN

A www.konkomp.hu internetes oldalon, az Erdei Iskola rovatban számos hasznos információ található. Rendszeresen frissül az erdei iskola témakörben szervezett, éppen aktuális pedagógustovábbképzések listája, a program- és kiadványajánló. Elolvashatók a kutatások eredményei, a megjelent cikkek, tanulmányok. Megtalálhatók az erdei iskolás konferenciák összefoglalói, és letölthetők az elhangzott előadások anyagai. Az Erdei Iskola Szolgáltatók Adatbázisában keresőrendszer segíti a szolgáltatók közötti választást. Megtekinthetők az Erdei Iskola Program szakértőinek elérhetősége és a szolgáltatások minőségének fejlesztéséhez készített szempontok is.

ERDEI ISKOLA PÁLYÁZATOK

A www.oma.hu weboldalon található az Erdei Iskola Program kiírt pályázatait és az azokkal kapcsolatos tudnivalók. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján minden pályázó figyelmét felhívjuk a következőkre: a pályázati támogatások – egyre szigorúbb feltételek mellett – kizárólag abban az esetben biztosíthatók, ha a pályázó által benyújtott dokumentáció formai szempontból is minden előírásnak megfelel. Sajnos évente számos, formailag hibás pályázat érkezik. Pályázatokat kell érvénytelenné nyilvánítani, mert a pályázó a pályázati dokumentációt nem a kellő példányszámban küldi be. Előfordul, hogy a pályázati csomagból kimaradnak a kötelezően benyújtandó mellékletek. Bosszantó, ha a támogatás az adatlap pontatlan, hiányos kitöltése miatt nem ítéltető oda, különösen akkor, ha a hiány „mindössze” a pályázó aláírása. Sajnos erre is volt példa.

A pályázati kiírás figyelmes átolvasásával, az elkészített anyagok többszöri ellenőrzésével a formai hibák kiküszöbölhetőek. A pályázat írójának kollégái segíthetnek az ellenőrzésben, sokszor mások könnyebben észrevehetik az esetleges hiányosságokat. Természetesen az is a pályázat sikerét szolgálja, ha nem az utolsó pillanatban készül el az anyag, mert a határidő szorításában kapkodva már nehezebb az apró részletekre is odafigyelni és beszerezni a szükséges mellékleteket, igazolásokat. Ez utóbbi szempont más jelentőséggel is bír: az erdei iskolázás szakmai feltételeinek megfelelő, igényes és sikeres pályázatok elkészítésére érdemes kellő időt szentelni.

AZ ERDEI ISKOLA HASZNOS KÖNYVE

Az Erdei Iskola Alapítvány gondozásában megjelent, alapos és jól szerkesztett könyv valóban az, aminek nevében vallja magát. Jelen kiadvány is több gondolatot és idézetet merített belőle. A „Hasznoskönyv” azért született, hogy felkészítse és hasznos információkkal lássa el az erdei iskolát először szervezőket, és rendszerezett, új ötleteket nyújtson a tapasztaltabbaknak. Tartalmazza mindazt, ami egy jó erdei iskola programhoz szükséges: az erdei iskola pontos fogalmát, történetét, törvényi áttekintését, megjelenését a pedagógiai programban és a helyi tantervekben, mintaprogramokat, azok megvalósítását, a finanszírozási lehetőségeket és a képzések, tanácsadó szervezetek elérhetőségét.

ERDEI ISKOLA SZOLGÁLTATÓK

„Az erdei iskola szolgáltatás az a szolgáltatás, amely az erdei iskola nevelési- és tanulásszervezési egység megvalósításához megfelelő helyszínt, az arra kidolgozott szakmai programot, és a tervezett tevékenységekhez szükséges szakembereket, eszközöket és anyagokat a pedagógusok igényei és elvárásai szerint szakszerűen és rendszerszerűen biztosítani kész és képes.”

A 2001. márciusi Erdei Iskola Műhelysorozaton és Konferencián elfogadott, az Erdei Iskola Programban hivatalosan használatos definíció

MINŐSÉG ÉS FEJLESZTÉS

Ahogy az erdei iskolázás egyre népszerűbbé válik, az erdei iskola szolgáltatók száma is növekszik. A széles kínálatban nehezebbé válik a tájékozódás, nő a választás kockázata. Az iskolák elvárják a megfelelő tájékoztatást, a garanciát és a rugalmas együttműködést. A növekvő versenyhelyzetben a szolgáltatóknak egyre fontosabb, hogy „vevője” elégedetten távozzon, sőt visszatérjen. Tehát mindkét félnek érdeke, hogy tisztességes piaci helyzet alakuljon ki. Annak érdekében, hogy mindkét szereplő elvárásai teljesülhessenek, közös nevezőre van szükség.

Az erdei iskola szolgáltatások fejlesztéséhez elkészült egy egységes követelményrendszer. E rendszer alapján vizsgálható a törvényes működés, a hiteles tájékoztatás, a kínált program szakmai színvonala és a foglalkoztatott oktatók rátermettsége. Felmérhető az erdei iskola szolgáltatás jelenlegi helyzete, és ennek ismeretében készíthető el a fejlesztési terv. A fejlesztések így egy közös értékrendnek megfelelő szakmai színvonal elérését biztosíthatják.

EC, PEC, KIMEHETSZ...

Amikor erdei iskola szolgáltatót választunk, a mondókás módszer helyett vegyük inkább figyelembe az itt következő szempontokat!

- A szolgáltató rendelkezzen szakmai programmal. A program legyen a helyszín sajátosságainak megfelelő, a gyerekek életkorához, képességeihez, valamint az aktuális tantervekhez és a pedagógus által választott módszerekhez alkalmazható. Biztosítson olyan szakembert, aki egyaránt jól ismeri a helyszínt és a programkínálatot.
- A szolgáltató rendelkezzen megfelelő helyszínnel. A helyszín legyen alkalmas a program, valamint a közösség- és személyiségfejlesztő foglalkozások, játékok megvalósítására. A kínált szakmai programhoz szükséges valamennyi eszközzel rendelkezzen. A helyszín garantáljon egészséges és biztonságos feltételeket.
- A szolgáltató legyen előzetesen megismerhető, ellenőrizhető. Biztosítsa az értékelés feltételeit.

Az erdei iskola szolgáltatás nem csak egy, a helyi tantervben megtervezendő tanulásszervezési formát jelent, hanem azt a pedagógiai szolgáltatást is, amely biztosítani tudja annak megvalósítását. El kell határolni ezért a hagyományos az egyszerű szálláshelyektől, hiszen azoknál szélesebb körű, szakszerű szolgáltatást kell nyújtania.

A www.konkomp.hu honlapon megtalálható az erdei iskola szolgáltatók adatbázisa. Az adatbázis egy olyan, folyamatosan frissülő országos nyilvántartás, amely a szolgáltatók elérhetőségét és a kínálatukról szóló alapvető információkat tartalmazza.

ERDEI ISKOLA PROGRAM 2003-2008

Az Erdei Iskola Program egy társadalmi együttműködésre épülő oktatásfejlesztési projekt, amely a fenntartható fejlődést elősegítő ismeretek és gyakorlat terjesztését célozza.

Az erdei iskolázás hazánkban a kilencvenes évek közepén indult igazán fejlődésnek és lett egyre népszerűbb. Közoktatási intézmények, fenntartók, civil szervezetek, majd az állami és a vállalkozói szféra is bekapcsolódott az oktatás e területébe. Az Oktatási Minisztérium felismerte az erdei iskolázásban rejlő pedagógiai-módszertani, környezeti nevelési és szocializációs lehetőségeket, és több tárca bevonásával 2003-ban elindította az Erdei Iskola Programot. A programhoz civil és vállalkozói oldalról azok a szervezetek kapcsolódnak, melyek évek óta foglalkoznak környezeti neveléssel, erdei iskolázással. Szolgáltatóként, képzőként, szakértőként segítik a Program céljainak elérését. A hatéves fejlesztési program két legfontosabb célcsoportja a közoktatás intézményei – kiemelten az általános iskolák –, valamint az erdei iskola szolgáltatást nyújtó szervezetek.

A Programot támogató minisztériumok képviselőiből álló Tárcaközi Bizottság 2008-ra meg kívánja teremteni annak feltételeit, hogy általános iskolás tanulmányai során minden gyermek legalább egyszer eljuthasson bentlakásos erdei iskolába. Az Erdei Iskola Program végrehajtásáért felelős alábbi két szervezet feladata elősegíteni a szükséges információs, kommunikációs, szakmai és finanszírozási háttér kialakulását.

- A Program fejlesztési feladatait a Környezeti Nevelési és Kommunikációs Program-igazgatóság (KÖNKomP) végzi.
- A Program keretében meghirdetett pályázatok lebonyolításáért az OM Alapkezelő Igazgatósága (OMAI) felelős.

Az Erdei Iskola Program legfontosabb céljai:

- megteremteni az erdei iskolázás megfelelő szakmai háttérét a közoktatásban, elsősorban az általános iskolákban;
- kialakítani azt a szolgáltatói kört, amely az elvárt minőségű erdei iskola programokat képes biztosítani, és egyben alkalmas más, környezeti nevelési és ökoturisztikai szolgáltatások nyújtására is;
- létrehozni az erdei iskolázás megfelelő információs és kommunikációs háttérét;
- megalapozni azokat a pénzügyi feltételeket, amelyek biztosítják, hogy általános iskolai tanulmányai során minden gyermek legalább egyszer eljuthasson bentlakásos erdei iskolába.

A PROGRAM AKTUÁLIS FELADATAI

2004-ben az Erdei Iskola Program előző évi pályázatainak és egyéb szakmai anyagainak feldolgozása, illetve közkinccsé tétele az egyik legfontosabb feladat. Elkészült és folyamatosan frissül a Program saját internetes honlapja, úgy mint az Erdei Iskola Adatbázis, melyben könnyen kereshető formában megtalálhatók lesznek a Programhoz kötődő képzések, szakmai anyagok, mintaprogramok, illetve a szakértők és az erdei iskola program szolgáltatók elérhetőségei.

A Program alapvető feladata, hogy segítse a kapcsolatépítést az erdei iskolázás különböző szereplői között, ezért 2004-ben is folytatódik a hálózatépítés a következő négy szakmai körben:

- az iskolákkal;
- az erdei iskola szolgáltatókkal;
- az erdei iskolázáshoz kapcsolódó képzések szervezőivel; és
- az erdei iskolázással kapcsolatos szakértői feladatokat ellátókkal.

Az erdei iskola hálózatok létrejöttét és működésüket internetes levelezőlisták, közös rendezvények, szakmai műhelyek és tanácsadás segíti. Fontos, hogy az egyes hálózatoknak legyenek régiós, esetleg kistérségi szerveződései is, melyek a helyi kérdéseket, problémákat és feladatokat idővel helyben, az országos központok bevonása nélkül is meg tudják oldani.

Annak érdekében, hogy az erdei iskolázással kapcsolatos ismeretek és készségek a lehető legszélesebb körben kerüljenek be a pedagógusok alapképzésébe, 2004-ben együttműködés indul a hazai felsőoktatási intézményekkel.

Az Erdei Iskola Program 2003-ban és 2004-ben is több mint 200 millió forinttal támogatja az általános iskolás korosztály erdei iskolázását.

AZ ERDEI ISKOLA PROGRAM SZERVEZETEI

Oktatási Minisztérium Alapkezelő Igazgatósága

Az Erdei Iskola Program pályázatainak koordinációját az OM Alapkezelő Igazgatósága (OM Alapkezelő) látja el. Az intézmény, mint az Oktatási Minisztérium háttérintézménye, az oktatási miniszter által megjelölt költségvetési fejezeti kezelésű előirányzat, a Munkaerőpiaci Alap Fejlesztési és Képzési alaprésze, valamint egyéb programok és közösségi pénzforrások pályázati úton történő felhasználásával - előkészítés, lebonyolítás és ellenőrzés - kapcsolatos feladatokat végzi.

Feladatköre egyrészt a közoktatási és integrációs, informatikai, szakképzési, felsőoktatási szakterületeket érintő pályázatok lebonyolítására terjed ki. Az Erdei Iskola Program, mint közoktatási program tekintetében a koordináció magában foglalja a támogató minisztériumok megbízásából a pályázatok kiírását, a teljes pályázati folyamat lebonyolítását, a nyertes pályázókkal történő szerződéskötést. A támogatottak által benyújtott szakmai és pénzügyi beszámolókat ellenőrzését követően az intézmény végzi a Program monitoringját és helyszíni ellenőrzését.

A közösségi pályázatokat lebonyolító hazai intézményrendszerben az OM Alapkezelő, mint akkreditált Közreműködő Szervezet, a Humán Erőforrás Operatív Programban felelős a Strukturális Alapokból finanszírozott fejlesztési programok működtetéséért.

Az intézmény elérhetősége:

H-1055 Budapest, Bihari János u. 5.

Tel.: 1/301-3200, Fax: 1/301-3220

Levélcím: H-1374 Budapest, Pf. 564

Az intézmény vezetője: Wagner András, főigazgató

Honlap: www.oma.hu

Környezeti Nevelési és Kommunikációs Programigazgatóság

A Környezeti Nevelési és Kommunikációs Programirodát (KöNKomP) az Oktatási Minisztérium, valamint a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium alapította. Közoktatási feladatai közül kiemelkedik az Erdei Iskola Program, de egyéb környezeti nevelési programokkal is foglalkozik. Felsőoktatási programját a Professzorok Háza, közoktatással kapcsolatos fejlesztési munkáit – így az Erdei Iskola Programot is – a Sulinova Kft. szervezeti keretei között, önálló igazgatóságként látja el.

A KöNKomP feladata az Erdei Iskola Programban sokrétű. Javaslatot tesz a Program stratégiai fejlesztési irányaira, és kidolgozza azok terveit. Ellátja a Program döntéshozó testülete, a Tárcaközi Bizottság titkársági és döntés-előkészítő feladatait, valamint összefogja a Program szakértői testületeit. Kapcsolatban áll azokkal az iskolákkal és civil szervezetekkel, akik az erdei iskolázás kezdeményezői, mintaértékű követői. E háttérnek köszönhetően biztosítja és közvetíti azt a tapasztalatot, amely az erdei iskolázásba bekapcsolódóknak utat mutathat. Erdei iskola honlapot és levelezőlistát működtet, Környezeti nevelési hírlevelében állandó erdei iskola rovatot vezet, konferenciákat és műhelymunkákat szervez.

A KöNKomP az OM, valamint a KvVM támogatásával küldetésül vállalta, hogy – együttműködve a környezetvédelemmel foglalkozó civil szervezetekkel – integrálja a hazai oktatási rendszer egészébe azt a szemléletet, amellyel a jövő generációk egyre tudatosabban vigyáznak majd a természettől kölcsönkapott Földre.

A szervezet elérhetőségei:

H-1134 Budapest, Váci út 37.

Tel.: 1/886-3900

Levélcím: H-1364 Budapest, Pf. 254

A szervezet vezetője: Czippán Katalin, igazgató

Honlap: www.konkomp.hu

A kiadványt az
OM Alapkezelő Igazgatósága
jelentette meg.

A kiadványt szerkesztette a
Környezeti Nevelési és Kommunikációs Programigazgatóság.

Az Erdei Iskola Programot támogatják:

A kiadvány belső oldalai
környezetbarát, 100%-ban újrahasznosított papírból készültek.

Tervezte: RDS Design
Nyomtatta: Grafika Press Nyomdaipari Rt.

2004. Erdei Iskola Program

